

1. Piotr Czajkowski – Uwertura – fantazja „Romeo i Julia”

<http://www.muzykotekaszkolna.pl/multimedia/utwory/piotr-czajkowski-uwertura-fantazja-b-moll-romeo-i-julia/>

Utwór zainspirowany twórczością Szekspira wydaje się być ciekawą propozycją dla uczniów liceów, gdyż tematyka jest dla nas jak najbardziej aktualna. Historia miłości, która od pokoleń porusza serca wszystkich czytelników porwała również wielkiego mistrza Czajkowskiego. Bardzo chciałabym usłyszeć historię opowiedzianą przez samego mistrza, co najbardziej poruszyło go podczas pracy nad dziełem oraz spróbować odgadnąć, co kryło się w sercach Romea i Julii.

2. Edward Grieg - I Suita „Peer Gynt” op. 46

<http://www.muzykotekaszkolna.pl/kanon/edward-grieg-i-suita-peer-gynt-op-46/>

Pozostaje w pamięci każdego, kto choć raz miał przyjemność wysłuchania zarówno części jak i całości dzieła. Wsłuchanie się w poszczególne części dramatu, odnajdywanie głęboko ukrytych emocji, dzięki wspaniałej instrumentacji pozwala na przeniesienie się w magiczne rejony naszej wyobraźni. Utwór skomponowany na zamówienie Henryka Ibsena – dramaturga. Z 26 powstałych części anecznych, kompozytor wybrał 8 i złożył je w dwie suity. Zapewne od razu rozpoznacie charakterystyczne części „W grocie króla gór” czy też „Poranek”.

3. Franciszek Liszt - Poemat symfoniczny „Preludia”

<https://www.youtube.com/watch?v=jb2bkVQwtBs>

Przez Liszta – twórcę tego gatunku muzycznego – przemawiał geniusz nie tylko tamtych czasów. Chciał on opowiadać w muzyce o czymś konkretnym, o przygodach, ideach, bohaterach. Jako pierwszy spośród romantyków udowodnił, że myśl muzyczną można rozwijać według wyobraźni i emocji. Jego utwory są barwne i emocjonalne, a ich istotą jest program literacki. Taki właśnie jest poemat symfoniczny „Preludia”. Najśłynniejszy spośród 13 poematów skomponowanych przez węgierskiego twórcę. Program literacki, na którym utwór się opiera to „Les Préludes” XV medytacji z tomu „Nouvelles méditations poétiques” A. Lamartine'a, a to co najbardziej zainteresowało mnie przy tym utworze to symbolika drogi życiowej kompozytora, którą umieścił przy partyturze.

4. Wolfgang Amadeusz Mozart - Uwertura do opery „Czarodziejski Flet”

<http://ninateka.pl/audio/wolfgang-amadeusz-mozart-czarodziejski-flet-kv-620-uwertura>

Muzyka austriackiego kompozytora związana była przede wszystkim z Wiedniem. Należący do klasyków wiedeńskich, w 1791 roku komponuje swoją ostatnią operę – Czarodziejski flet. Uwertura do jednej z najbardziej magicznych oper kompozytora od pierwszych dźwięków czaruje doborem środków, instrumentacją, zbierając w jedną część charakterystyczne motywy postaci. To zarazem wstęp, jak i przedstawienie treści opery wraz z jej malowniczymi bohaterami, oraz ich wędrówki – miłości i walki dobra ze złem.

5. Modest Musorgski - Obrazki z wystawy

<http://www.muzykotekaskolna.pl/kanon/modest-musorgski-obrazki-z-wystawy/>

„Obrazki z wystawy” to cykl miniatur rosyjskiego kompozytora - Modesta Mussorgsky'ego, które zostały napisane pod inspiracją wystawy obrazów jego zmarłego przyjaciela - Wiktora Hartmana. Dzieło jest nastawione na siłę wyrazu przejawiającą się w zastosowanym ekspresjonizmie.

Prawdziwą sławę „Obrazkom z wystawy” przyniosła instrumentacja Maurice'a Ravela która zdecydowanie przyćmiła wersję fortepianową. W twórczości mamy szansę poznać brzmienie każdego instrumentów, co jest idealnym rozwiązaniem dla tych, którzy pragną rozpocząć przygodę z muzyką klasyczną.

6. Maurice Ravel – Bolero

https://www.youtube.com/watch?v=s_pSJOkmYBA

Dzieło skomponowane w 1928 roku na zamówienie Idy Rubinstein. Od pierwszego taktu najistotniejszym elementem dzieła jest rytm – jednostajny, niepokojący, podany na werblu. Rytm ten towarzyszy nam przez cały utwór wraz z pojawiającymi się emocjami – od zainteresowania, poprzez zdziwienie, zaniepokojenie, aż do nieskrywanego podziwu. Na tle rytmicznym rozbrzmiewa podany przez obój, następnie powtarzany przez kolejne instrumenty motyw muzyczny. Pytanie, czy każdy jest w stanie je rozpoznać – jak brzmią na tle zwiększającej się systematycznie obsady wykonawczej? I tak od pierwszego instrumentu, od niesamowitego piana, aż po ostatni akord publiczność zamiera w oczekiwaniu. Dzieło niezapomniane, wyglądane i wyczekiwane przez publiczność każdej Sali koncertowej.

7. Mikołaj Rimski-Korsakow – Szeherezada

<https://www.youtube.com/watch?v=SQNymNaTr-Y>

„Szeherezada” to jeden z moich ulubionych utworów klasycznych. Pierwszy raz miałam możliwość usłyszeć ten utwór, kiedy babcia po raz pierwszy zabrała mnie do filharmonii. Było to dla mnie wielkie przeżycie, gdyż mogłam usłyszeć muzykę z moich ulubionych baśni. Dla mnie jako dla dziecka wysłuchanie tego utworu było ogromnym przeżyciem – okazało się, że nie tylko mi podobają się egzotyczne historie Sindbada, młodego Księcia i Księżniczki czy też Sułtana. Za każdym razem, kiedy do moich uszu dolatują dźwięki suity mogę poczuć się znowu jak dziecko, które siedzi razem z babcią w filharmonii.

8. Gioachino Rossini - Uwertura do opery „Wilhelm Tell”

<http://www.muzykotekaskolna.pl/kanon/gioacchino-rossini-wilhelm-tell-uwertura/>

Z pewnością wielu początkującym melomanom znane „tabadam tabadam tabadam tam tam” kojarzy się przede wszystkim z melodyjką w telefonie komórkowym, innym być może z Disneyowskimi kreskówkami czy też zabawną scenką w filmowej komedii lub występie komika. Wszystkim, których ów fragment zainteresował i którym udało się go zidentyfikować, doradzam 8 minut cierpliwości – sekwencje poprzedzające znaną melodię

mogą być zaskakujące dla poszukiwaczy muzycznego humoru, bowiem jasno z nich wynika, że Uwertura do „Wilhelma Tella” jest chyba nie do końca tym, czego się spodziewaliśmy.

9. Bedrich Smetana - Poemat symfoniczny „Wełtawa”

<http://muzykotekaszkolna.pl/multimedia/utwory/bedrich-smetana-weltawa/>

Cykl symfoniczny Smetany, nad którym kompozytor pracował 1874–79, mimo głuchoty. Na Ma Vlast (Moją Ojczyznę) składa się sześć poematów symfonicznych o tytułach awiązujących do czes. mitologii, historii i topografii. Jeden z nich to właśnie Wełtawa (główna rzeka czeska, nad którą leży Praga; jest ukazana — ilustracyjnymi środkami muzycznymi — jak w swym biegu od źródeł przepływa przez Czeski Las, z którego dochodzą dźwięki myśliwskich rogów, pokonuje Świętojańskie Wodospady i dopływa wreszcie do stolicy),

10. Ryszard Wagner - Cwał Walkirii

<https://www.youtube.com/watch?v=HW4mg3GICsk>

Cwał Walkirii otwiera III akt drugiej części dramatu "Pierścień Nibelunga". Bardzo znany, po usłyszeniu kilku taktów od razu skądś kojarzymy ten żywy, pełen energii motyw. Był wykorzystywany w filmach, m.in. w "Czasie apokalipsy" oraz "Mistrzu i Małgorzacie". Moim zdaniem bardzo podniosły, wysłuchanie jego na żywo z pewnością dostarczy niezapomnianych emocji.